

## REZIDENTSKI STATUS OB ODHODU NA DELO V TUJINO

### Pojasnilo DURS, št. 42105-138/2007, 6. 7. 2007

Zavezanec navaja, da se bo zaposlil v Belgiji in da ni prepričan, ali bo odjavil stalno prebivališče v Sloveniji ali ne. Prosi za pojasnila na vprašanja:

#### Vprašanje

1:

*Zavezanec sprašuje, ali med Slovenijo in Belgijo obstaja dvostranska pogodba o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Kot zaposlen v Belgiji bo tam plačeval davke od dohodka iz zaposlitve, v Sloveniji pa bo moral napovedati dohodke, ki jih bo prejemal od delodajalca v Belgiji. Zanima ga, kako se izračuna dohodnina v Sloveniji in ali bo moral v Sloveniji glede na razlike v stopnjah dohodnine dohodnino v Sloveniji doplačati.*

Med Republiko Slovenijo in Kraljevino Belgijo je sklenjena konvencija o izogibanju dvojnega obdavčevanja in preprečevanju davčnih utaj v zvezi z davki na dohodek in premoženje (Uradni list RS – MP, št. 5/99; v nadaljnjem besedilu: konvencija), ki je na voljo tudi na spletni strani Davčne uprave RS.\* Glede na navedbe, da se bo zavezanec zaposlil v Belgiji pojasnjujemo, da se bodo njegovi dohodki iz zaposlitve, ki jih bo prejemal od delodajalca v Belgiji, obravnavali po **15. členu** konvencije (odvisne osebne storitve). Po tem členu se bodo dohodki iz zaposlitve obdavčili v državi pogodbenici, v kateri se bo zaposlitev izvajala – torej v Belgiji.

Skladno z Zakonom o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 117/06) je davčna obveznost posameznika odvisna od njegovega statusa (rezident, nerezident). Tako je rezident zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo svoj vir v Sloveniji, in od vseh dohodkov, ki imajo svoj vir zunaj Slovenije (**to je od svetovnega dohodka**). **Nerezident** pa je zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo svoj vir v Sloveniji.

Če bo posameznika mogoče šteti za rezidenta Republike Slovenije\*\*, bo moral vložiti letno dohodninsko napoved v Sloveniji, kamor bo moral vpisati tudi dohodke, prejete iz tujine.

Ob tem naj še poudarimo, da lahko **rezident Slovenije** skladno z določbo **23. člena** konvencije uveljavlja odpravo dvojnega obdavčevanja dohodkov iz virov, prejetih zunaj Slovenije, v državi **rezidentstva**. Po navedeni določbi konvencije je Slovenija za odpravo dvojne obdavčitve rezidentovih dohodkov zavezana uporabiti **metodo navadnega odbitka**. Tako bo Slovenija, kadar rezident Slovenije dobiva dohodek, ki se sme skladno z določbami te konvencije obdavčiti v Belgiji, **odobrila kot odbitek od davka** na dohodek znesek, ki je enak davku na dohodek, plačanemu v Belgiji. To pomeni, da se bo pri letni odmeri dohodnine za posamezno leto odmerjena dohodnina v Sloveniji zmanjšala za znesek davka, ki je bil od dohodkov iz zaposlitve plačan v Belgiji in je enak davku, ki bi ga Slovenija sama odmerila od dohodka, doseženega v Belgiji.

#### Vprašanje

2:

*Zavezanec navaja tudi, da bo v Sloveniji prijavil le začasni odhod v tujino, razmišlja pa tudi o morebitni odjavi stalnega prebivališča v Sloveniji. Zanima ga, ali odjava stalnega prebivališča v Sloveniji pomeni, da se bo za davčne namene štel za nerezidenta Slovenije, in ali se v tem primeru ugotavljajo tudi ekonomsko-socialne vezi s Slovenijo.*

Kot je bilo že pojasnjeno, je v 6. členu ZDoh-2 določeno, kdaj se posameznik šteje za rezidenta Slovenije. Glede na to, da je eden od pogojev tudi **uradno prijavljeno stalno prebivališče**, pojasnjujemo, da se posameznik skladno s slovensko davčno zakonodajo šteje za rezidenta Slovenije, če v Sloveniji ohrani stalno prebivališče.

Glede na navedbe zavezanca, da se bo zaradi zaposlitve preselil (vsaj začasno) v Belgijo, pojasnujemo, da se po določbah notranjih zakonodaj obeh držav oseba lahko šteje za rezidenta obeh držav (torej Slovenije in Belgije). Različni pogoji, ki jih države uporabljajo pri opredeljevanju statusa rezidenta, se lahko prekrivajo in vodijo k t. i. **dvojnemu rezidentstvu osebe**. Dvojno rezidentstvo se presoja po merilih iz mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja; v konvenciji z Belgijo so ta merila določena v **4. členu**.

V 4. členu konvencije je določeno, da se posameznik šteje za rezidenta države pogodbenice, v kateri ima **stalno prebivališče** (stalni dom, stanovanje). Če ima posameznik stanovanje v obeh državah, je rezident države, s katero je **osebno in ekonomsko tesneje povezan** (središče življenjskih interesov).

Če ni mogoče opredeliti države, v kateri ima središče življenjskih interesov, ali če nima v nobeni od držav na razpolago stalnega prebivališča, se šteje samo za rezidenta države, v kateri ima **običajno prebivališče**. Če običajno prebiva v obeh državah se šteje za rezidenta države, katere **državljan** je.

Glede na to, da je v konkretnem primeru verjetno, da se bo posameznik po notranjih zakonodajah obeh držav štel za rezidenta obeh držav, svetujemo, da si formalno uredi svoj rezidentski status (vpis spremembe statusa v davčni register) oziroma pridobi mnenje davčnega organa o svojem rezidentskem statusu. V ta namen lahko na pristojnem davčnem uradu vloži **vlogo za ugotavljanje rezidentskega statusa**, h kateri priloži **vprašalnik Ugotovitev rezidentskega statusa - Odhod iz RS**.

Na vprašanje, ali se šteje za nerezidenta Slovenije, če odjavi stalno prebivališče v Sloveniji, pojasnujemo:

Ob upoštevanju navedenega **in ob premiku središča življenjskih interesov v Belgijo** se ne šteje za rezidenta Slovenije.

Prav tako sprašuje, ali je treba tudi v tem primeru (ob odjavi stalnega prebivališča) ugotavljati ekonomsko-socialne vezi v Sloveniji. Pojasnujemo:

Če posameznik odjavi stalno prebivališče, vendar morebiti ohrani svoje običajno bivališče v Sloveniji ter središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji, se v skladu s 6. členom ZDoh-2 šteje za rezidenta Slovenije.

Za nedvoumno odločitev o rezidentskem statusu bo davčni organ na podlagi izpolnjenega ustreznega vprašalnika\*\*\* upošteval tudi navedbe o rezidenčnih vezeh (ekonomskih in osebnih) s Slovenijo.

### **Vprašanje 3:**

*Zavezanec sprašuje tudi, ali je smiselno vložiti vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa, če bo obdržal stalno prebivališče v Sloveniji, prijavil pa samo začasni odhod iz RS. Odgovarjamo:*

Ne glede na to, ali posameznik odjavi stalno prebivališče v Sloveniji ali ne, vsekakor svetujemo, da si pred odhodom v tujino pri pristojnem davčnem uradu formalno uredi svoj rezidentski status.

Status rezidenta/nerezidenta je odvisen od dejstev in okoliščin v konkretnem primeru in se ugotavlja v omenjenem **postopku ugotavljanja davčnega rezidentstva**. Davčni organ bo v zadevi sprejel odločitev o rezidentskem statusu in izdal odločbo.

### **Vprašanje 4:**

*Našteva različne vrste rezidenčnih vezi, ki jih bo ob odhodu v tujino ohranil s Slovenijo. Zanima ga, kako se upoštevajo v postopku ugotavljanja rezidentskega statusa in ali so nekatere rezidenčne vezi pomembnejše od drugih. Pojasnujemo:*

Najpomembnejša okoliščina, ki jo je treba upoštevati pri presojanju, ali posameznik, ki zapusti Slovenijo, ostane rezident Slovenije za davčne namene, je, ali posameznik ohrani **rezidenčne vezi\*\*\*\*** s Slovenijo, medtem ko je v tujini.

Navajamo tudi, da je iz sodne prakse glede uporabe drugega odstavka 4. člena konvencije mogoče povzeti, da se pri odločanju o tem, v kateri državi pogodbenici ima posameznik središče življenjskih interesov, večji pomen pripisuje prav **osebnim interesom** (v kateri državi pogodbenici prebivajo njegov zakonski ali zunajzakonski partner, otroci, ...) posameznika pred ekonomskimi interesi.

\* [Konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja](#)

**\*\* Po določbi 6. člena ZDoh-2 je zavezanec rezident Slovenijen (za davčne namene) v kateremkoli času v davčnem letu, če v tem času izpolnjuje katerega od pogojev (rezidenčne vezi):**

- ima v Sloveniji **uradno prijavljeno stalno prebivališče;**
- ima svoje **običajno prebivališče ali središče svojih ekonomskih interesov** v Sloveniji, ali
- je v kateremkoli času v davčnem letu prisoten v Sloveniji skupno **več kot 183 dni.**

**\*\*\* Vprašalnik davčnemu organu omogoča lažjo presojo dejstev in okoliščin, ki vplivajo na status zavezanca.**

**\*\*\*\* Več o rezidenčnih vezeh lahko najdete v pojasnilu Ministrstva za finance, št. 424-08-140/2005/2, z dne 29. 7. 2005, ki je objavljen na spletni strani DURS: [Rezidentski status po Zakonu o dohodnini](#).**